

แถลงการณ์ของเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ต่อนโยบายและแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของรัฐ

พวกเราตัวแทนชนเผ่าพื้นเมืองจากภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ได้เข้าร่วมประชุมภาคประชาสังคมอาเซียนว่าด้วยเรื่องป่าไม้เพื่อสังคม ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ ๙ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ (CSO Forum) และการประชุมของคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยป่าไม้เพื่อสังคม ครั้งที่ 7 (AWG-SF Conference) วันที่ ๑๒ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

พวกเรากังวลว่าตามที่รัฐบาลไทยมีนโยบายด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยมีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ โดยใช้คำสั่ง คสช. ที่ 64/2557 เพื่อยึดพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกคืนจากนายทุน โดยจะไม่สร้างความเดือนร้อนให้กับชาวบ้านผู้ยากไร้ที่อาศัยอยู่ในป่า ตามคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 แต่ในทางปฏิบัติชาวบ้านที่ยากจนที่อาศัยอยู่ในเขตป่ายังได้รับผลกระทบจากนโยบายนี้อยู่ เช่น ชุมชนชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในกลุ่มป่าแก่งกระจาน ที่ถูกจับและดำเนินคดีข้อหาบุกรุกพื้นที่ป่าของรัฐ ทั้งๆ ที่เป็นที่ทำกินที่ครอบครัวได้ใช้ประโยชน์มานานแล้ว นอกจากนี้บางชุมชนยังมีความเสี่ยงที่อาจถูกบังคับอพยพออกจากป่า เช่น บ้านป่าหมาก ในเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรี เป็นต้น นอกจากนี้ในการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ และ การออกกฎหมาย พ.ร.บ. ป่าชุมชน ก็ไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์และจัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเขตป่าอย่างทั่วถึงและเพียงพอ ทั้งๆ ที่นโยบายดังกล่าวมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนอย่างมาก

สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าองค์กรภาครัฐของไทยไม่ได้เข้าใจถึงเจตนาที่แท้จริงของการดำเนินงานด้านป่าไม้เพื่อสังคม และไม่ให้ความสนใจต่อแนวทางการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้เพื่อสังคมที่ให้ความสำคัญและเคารพในสิทธิของชุมชนท้องถิ่นชนเผ่าพื้นเมืองที่มีการอยู่ร่วมและพึ่งพาป่าไม้เพื่อการดำรงชีวิตตามแบบแผนจารีตประเพณีที่เป็นการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับพันธสัญญาอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD) มาตรา 8j และ 10c และปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (UNDRIP) ที่รัฐบาลไทยให้สัตยาบรรณและได้รับรองไว้ตามลำดับ

เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และภาคีตามรายชื่อด้านท้ายของแถลงการณ์นี้ จึงขอเรียกร้องให้รัฐบาลไทย

๑. นำเอาหลักการและแนวทางของป่าไม้เพื่อสังคม ที่ให้ชุมชนที่อาศัยอยู่ในและนอกเขตป่ามีส่วนร่วมในการดูแลและจัดการทรัพยากร มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนโยบายที่ผลกระทบต่อพวกเขา และยอมรับองค์ความรู้ ภูมิปัญญาพื้นบ้านของชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และจัดทำนโยบายและกฎหมายป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง

๒. เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมและชนเผ่าพื้นเมือง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในร่าง
แก้ไข พรบ. อุทยานแห่งชาติ ร่าง แก้ไข พรบ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ร่าง พรบ. ป่าชุมชน
อย่างเต็มที่โดยขยายเวลาออกไป เพื่อให้มีเวลาเพียงพอสำหรับการทำความเข้าใจ และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อร่างดังกล่าวได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับข้อบัญญัติใน
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๖๐ มาตรา. ๗๗ ที่ระบุว่า “...ก่อนการตรากฎหมาย
ทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
กฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์
นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน...”

พวกเราเชื่อมั่นว่าข้อเรียกร้องนี้จะได้รับการตอบสนองจากกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า
และพันธุ์พืช สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
และบรรลุถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

องค์กรสนับสนุน

๑. เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (คชท.)
๒. เครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เขตงานตะนาวศรี
๓. เครือข่ายสตรีชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
๔. สมาคมศูนย์รังมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย
๕. มูลนิธิชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม
๖. มูลนิธิเพื่อประสานความร่วมมือชนเผ่าพื้นเมืองในเอเชีย
๗. เครือข่ายสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง